

Béts.

Tegnap reggel *Posonba* indultak *Károly* Föhertzeg, és *Kristina* Föhertzegasszony (kinek igen nagy szüntelen az oda levaló vágyódása) *Nádorispány* ö Királyi Föhertzege látogatására. A' mint értjük igen drága ajándékot vitt *Kristina* Föhertzegasszony, a' *Nádorispánynak*: úgymint gyémántból rakott mente kötöt, és gyémántos szárnyal tündöklő kótsag tóll bokkrétát. A' *Ts.'s Kir. Felső* is készített már gyémántból, a' *Sz. István Rendje* nagy keresztes Vitézinek rzimerét, *Nádorispány* ö Kir. Föhertzege számára.

A' *Nap. Király*, ma reggel 7 órakor indult innen, (hová 7-diken dél után érkezett volt vissza szerentseffen) két Föhertzegekkel együtt, azon vadászatra, melly *Wolkersdorfnál* 9 órakor fog kezdődni. — Szerentséje vagyon ezen meg jelenni együnknek: ha mi közleni való elő adandja tehát magát, hitelessen meg irjuk.

Tegnap érkezett egy Kurir *Austriai Német-Alföldről*, azzal az örvendetes hirtel: hogy már a' *Belgák* meg adták magokat. Ezen óhajtott hirt leg ottan közlőtte ö Felsőge *H. Kaunnitzal*, ki is ezt örömmel beszéllerte asztal felett Vendégeinek.

Ferentz Föhertzeg' nyavalyája, az úgy neveztetett *juh-himlő* volt: de már jobban érzi magát; tegnap audientziát is adott.

Magyar Ország.

Pozson, Dec. 5-dikén. „Az el múlt napokban, kérdésbe jött az új Systema szerént végre hajtott, 's még el nem végzett, úgy nem külömben a' felsőbb Törvényszékekre vitt *Criminalis* (vétket tárgyazo), és Polgári perek' dolga. Ezek'eránt különös tzikkelyben teszi ki addig tartandó határozását a' Gyűlés: míg a' jövő Gyűlésre el fogja egy Deputátzió, az azt tárgyazo munkáját készíteni. Az Urasági Székek'eránt az a' felrétel lett, hogy azok, az Alattvalók' ügyeikre nézve is előbbeni állapotjukba helyheztesse nek vissza. — Továbbá, következendő tárgyakról tétettek fel tzikkelyek: 1.) Hogy a' meg holt Tsászártól nyert privilégiumoknak semmi erejek ne legyen; hanem ha a' most uralkodó Kir. Felsőg által fogtak meg erősíteni. 2.) Az Ország Konstituziója' meg sértése vétkéről. 3.) Az 1715-dik esztendőbéli 8-dik; és az 1741-diki 22-dik Tzikkelyekben elő-adott rend kívül, 's csak futtában tartatni szokott Ország Gyűléseknek el törlésekről. 4.) Az adózásnak elintézéséről. 5.) Hogy a' Magyar Fő Hadi Tanátsnak Tagjai, Magyarokból választassanak, 's hogy a' Katonai Rendnek semmi befolyása (avatkozása) ne legyen az Ország-nak polgári dolgaiba. 6.) Hogy a' Monopoliumok (mást ki rekeszró kereskedések), lotteriák, szerentse-fazekak, 's az úgy nevezett hazard-játék*), 100 arany büntetés alatt

*) Nem lesz hát már ezentúl Nemzetünk' betsuelőinek, csak aynyi fundamentumok is a' tsüfel-

meg tiltassanak. 7.) A' Sz. Koronáról, 's annak *Budán* lejendő tartatásáról. 8.) Azon
A a a 2 köte-

kodásra, mint volt eddig a' *Fáró* jádzásnak Nemeseink között lett nagy el hatalmazásánál, 's annak szomorú következéseinél fogva. — Nem lehet tagadni, hogy fok esett olyan a' *Hazard-Játékok* miá Hazánkban, a' mellynek hogy eleit kívánták venni Országunk' Rendjei, bölts, és hafznos Rendelések által, nyomos reménységek lehet felöle, hogy jó emlékezetek még a' késő maradéknál is áldásban fog maradni. — Mert ha tsak a' *Pozsoni Casino*' oldal szobái szólhatuának is: majd meg mondanák azok, hányat buktatott-meg, a' közelébb el múlt tzeremoniák' alkalmatosságával, tsak egy estve is a' *Fárózás!* — Két három idegen Urak, 5 's 7 száz aranyat is alkásra töltöttek az asztalra, 's úgy vesztették szeme fénnjét (egy Barátunknak bizonyítása szerént), a' Magyar Iffjúságnak. Egy arannyal kevesebbet nem szabad volt tenni, de lehetett bezzeg 12-töt 's többet is. Egy fertály óra alatt vagy nyert, vagy vesztett a' Jádzó: hanem az utolsó gyakrabban meg esett. Tsak egy játékban is 150 arannyából pusztította ki magát C. Úr. — Itt vesztette el egy tanúlt, 's nagyra menendő Úr is, Ország Birája' ő Exc. Titoknokja minden pénzét, 's még azon kívül jó Urának nálla volt 5000 forintjából is 3 ezer, és néhány száz forintot; 's azzal el lódult. — Bóldogtalan, ki magát erszénye' szerentséltetése által, előbb pénztől; azu-
tán

kötelező irásoknak semmikké való tétélekről, mellyeket tartoztak volt adni magokról, az utóbbi Igazgatás alatt, jószágaik nyerése alkalmatosságával, a' birtokos Nemesek. 9.) Hogy *Temes, Torontál, és Krassó* Vármegyéknek, az Ország Gyűlésebeli helyek 's szavok vissza adattassék. 10.) A' *Temesi* Grófnak méltóságáról. 11.) Hogy Magyar Hazafiúság' Jussát (*Indigenatus*) senki ne nyerhessen, a' Státusok' meg eggyezések nélkül. 12.) Hogy a' mind két nemen lévő Magyar Nemesség, nemzeti öltözetben járjon. 13.) Hogy a' hiteles helyek' leveles házaik vissza állittassanak. 14.) A' Kamara' leveles házának ki nyittatásáról. 15.) A' salétrom fozésról. 16.) Hogy a' Polgárok 's Katonák által elegyessen lett fel számlálásnak (*Conscriptio*) el múlása után, ezenről, az Ország Gyűlése által meg határozandó mód szerént menjen végbe a' Lelkek' számba vétele. 17.) Hogy az Ország' fel mérését tárgyazó minden munkák semmikké tétéssenek, 's ezenről az afféle fel mérés meg ne engedteffék. 18.) Hogy a' katona foglyok, a' katonai Törvény székeknek adattassanak által. 19.) Hogy a' Magyar *Jus publicum*, vagy az Ország' polgári alkotványáról való tudomány közönségesen tanítassék. 20.) Hogy

---

tán belső tsendességétől; nagyobb szerentséje' nyomos reménylésétől, 's betsületétől fosztotta meg. — Több példát is lehetne illyent előhozni!

az 1723-dik eszt. 14-dik Tzik. meg újíttassék, az az, hogy ne tartozzon a' Magyar Nemes-ség harminzta lólni ennekutánna arról, a' mit maga, vagy házi népének szükségére bé hoz más örökös Tartományokból; avagy azokba ki visz. — Arról is volt szó, hogy ne len-nének mentül örökös Fő Ispányságok; de ezen tárgynak további meg fontolása, különös Deputárziónak adatott által. — Tegnap vetettek fel a' Királyi kegyelmes Feltételek. Az azokon pontról pontra menő, 's ő Felső-gének bé nyújtandó Jelentés fel olvastatott; de még egészen meg nem állíttatott. Ha meg fog állíttatni: ki jő nyomtatásban. — Az erdők' pusztitásának akadályt vető hasznos végzés hozásról is gondolkozik a' Gyűlés. — A' Zsidók eránt addig is, míg már különös Törvény hozattathatnék felőlök, olly meg határozás lett, hogy a' Városoknak 's Hely-ségeknek, kereskedés végett lejendő járására nézve, azon állapotba tétessenek vissza, melly-ben voltak ezen folyó esztendő Januariusának elsőjén: de a' Bánya-Városokba nem szabad lessz nékiek menni.

Pozsonból vissza jött már *Bétsbe* a' F. Kantzellariának nagyobb része; hanem *Cán. Pálfy* ő Exc., udvari Tanátsos Nagy, *Pászt-hory*, 's *Mikos* ő Nagyságokkal, 's né-hány Író Urakkal együtt, még mind ez ideig oda le vagyon.

Következendő Tudósítás érkezett hoz-zánk közelébb *Várad-Olasziból* (*Bihar-Vármegyéből*), mellyet szükségesnek itél-tünk

tünk közleni; úgymint a' mostani Ország-Gyűlése' Historiájának egy nevezetes tördelékjét: „A' *Várad* Ns Káptalan' Követei, ki adták nem régiben nyomtatásban is azon Irásokat, mellyet Országunk' Gyűlésének nyújtottanak volt bé, *Bagamér*, *Tépe*, *Mike-Pirts*, és *Harsány* nevezetű Vármegyénkbéli 4 Káptalani Helységeknek az eránt tett kérések ellen, hogy hajdani állapotjokba mellyben a' Hajdúk' privilégiumaival éltek volt, helyheztesének vissza. Ezen Irásában a' Ns Káptalan' Követjeinek, következő ki fejezések olvastarnak: hogy t. i. *Bihar-Vármegye* fejetlen test (acephalus) és tsak néhány nyughatatlan (inquietus) emberek után halgatván, függetlenség' állapotjába tette magát (se ad Anarchiae statum posuit); sőt hogy túl a' *Tiszán* lévő más Vármegyékkel együtt, valamelly pártütésről gondolkodna, 's már annyira is készen volna, hogy egy két embernek szavára, talpon fogna legottan 30,000-ig való fegyveres ember állani *Debretzen'* pusztáin. — Nov. 15-dikén *Közönséges Gyűlést* tartott *Bihar Vármegye*, mellyben Deputátziót rendelt ki, az említett Irásnak meg vizsgálására. Ezen Deputátzió más nap, úgymint 16-dikon, meg tette a' reá bízott jelentést, a' midőn le iratván Ns Vármegyénk' Rendjei-a' fellyebb elő hozott vádakát, küldötte azokat Követei által a' Ns Káptalanhoz, 's meg kérdeztette azt, ha valyon akaratiából esett e', hogy olyanokat írjanak 's tegyenek közönségeffé Küldöttjei, Vármegyénkről, 's más több Ns Vármegyék-ről

ről is. A' Ns Káptalan azt adta válaszul, hogy ha az Országról meg fog kérdeztetni: tehát annak kész leszén felelni. Sok tanácskozások után, olly határozást eszközölt a' vokok' többsége, hogy a' már sokszor nevezett nyomtatvány meg égetteffék; a' melly meg is lett. Ezen kívül az is végeztetett, hogy a' dolog mind ö Felfégének, mind a' Hazának nyomossan eleibe terjeszteffék; a' vádoló fél ellen elég-tétel kéretteffék; és a' meg sértetett több Vármegyékkel is mindek közölteffenek.

Beregh Vármegyéből, Alsó-Veretzkéről írja egy érdeemes Hazafi: „Ezen a' tájon igen meg gyengült a' hosszú szárazság után a' szarvas marha; némelly Helységekben fok is el veszett már belőle. E' miá a' szállítás (Transport), is egészen vesztég áll: tele Helységünk az Ö Felfége Zabjával, valamint még más háromnak tsürei is. — Nálunk a' búzának köble: 6 forint; a' gabonáé (rozsé) 4 forint 24 kr. a' Zabé 2 forint; az árpáé; 3 forint 36 kr. — *Lengyel Országban* 3 foriut 30 kr. a' gabonának köbli, a' Zabé pedig 1 forint.

Orosz és Svéd Ország.

Azt írták *Péttersburgból* Nov. elsőjén, hogy a' *Finlandiában* volt Seregeknek nagy része, *Péttersburgon* keresztrül, *Livoniába* takarodik lassan lassan: hová fok ágyúk, 's azokhoz való készültek is szállítatnak; és hogy *Livoniában, Fejér-Russziában,* 's *Kiov Tartományában* már 3 Seregek állanak

nak

egyenek közönség
A többi a' más többi

nak talpon: a' két első, ugyan Gen. Gróf *Soltikov'* vezérlése alatt, a' ki General Adjutántja lévén a' Tsászárnénak, egyeneffen ő Felfégétől veszi a' parantsolatokat; a' *Ki-ovi* fő Sereg pedig H. *Potemkin'* kormányozása alatt.

Stokholmból Nov. 16-dikán költ magános tudósítás szerént, következő tárgyai vagynak a' *Svéd* és *Orosz* Udvar közt folyó értekezéseknek. 1.) A' *Finnlandiai* Határoknak el intézése. 2.) Az *Orosz* Udvarnak arról adandó írásbéli biztatása, hogy magát *Svéd* Országának belső dolgaiba nem elegyíti 's arra magát nem kötelezi. A' *Dániai* Udvarra meg kell kérni, hogy az említett biztatást ő is meg erősítse. 3.) Némelly módosítások, mellyek a' *Svédeknek* a' *Portával* 's más Udvarokkal való frigyét illetik, a' mennyiben az, az *Orosz* Birodalmat érdekli. 4.) A' két Statusok között folyó *Kereskedésnek* rendbe hozása.

Frantzia Ország.

Ámbár nem állítottott volt is még az a' végezés a' Nemzet Gyűlésében, hogy kérni kell a' Királyt, maga Ministereinek, *Montmorin* Uron kívül való el botsátására: tanácsosabbnak ítélték mindazáltal már három azok közzül, hogy hivataljoktól való feloldoztatásokért reménykedjenek a' Királynál; úgymint: A' tengeri dolgokra ügyelő *Minister la Luxerne* Úr, a' kit *Fleurieu* Úr váltott fel. A' hadi *Minister, de la Tour du Pin* Úr; helyébe lett *du Portail* Úr. A' petsértar-

tartó *Minister Champion de Circe* Úr, *Bordeaux-i* (*Burdegala*) Érsek. Ezt követte a' *Ministerségben*, a' *Párisi Tanátsnak* *Vice Prokurátora* *Duport du Tertre* Úr. — Valamint a' tengeri, úgy a' hadi új *Minister* is mindjárt irásaikat botsátották, hivataljok felvételével a' *Nemzet Gyűléséhez*, mellyekben azt nyilatkoztatták ki fontos ki fejezésekkel, hogy ők, az *Ország polgári alkotvannya*' új elintézésének barátjai.

Minémű szeretettel 's tisztelettel viseltették *Királyához* a' *Párisi Nép*, következő szembetűnő példait adta ennek mostanában: *Nov. közepe tájján*, *Voltér-nak* *Brutus* nevű szomorú játékát jádzották a' *Fran. Teátromban*, az *Ország megváltozása* eszközlőinek, 's kedvellőinek hatharós kívánságokra. Midőn ezen vers hallatott:

Mais je te verrai vaincre, ou mourrai comme toi
Vengeur du nom Romain, libre encore, & sans Roi.

De én Tégedet győzedelmeskedve foglak látni,
vagy meg halok, mint Te. A' *Római névért* bosszút álló, szabad, és *Király nélküli*.

a' már előbb is ki nyilatkoztatott örvendezése a' népnek annyira nevedett, hogy mintegy magán kívül vőlt repeső örömeben. — De, annak meg bizonyítására, hogy elragadtatását 's tapsolását, nem a' második versnek utolsó tikkelye okozta legyen: hirtelen fel kiáltott: *éllyen a' Király!* ezt néhány izben meg újjította; hogy pedig kiáltásával az új *Konstitutiót* se bántsa meg: egyesítette azokkal: *éllyen a' Nemzet!* — A' *Castries* Úr palotájának *Nov. 14-dikén* lett fel dülése alkalmatosságával, leg nagyobb dü-

dühösségében sem felejtkezett el a' *Párisi* Nép, Királya'hoz való tiszteletéről. Mert midőn a' drága órákkal, festésekkel 's házi készülétekkel, minden kéméllés nélkül bánt volna: a' Király' képéhez hozzá sem nyúlt. — Valahányszor ki lovagol a' Király, mellyet majd minden nap tselekefszik, *St Cloud*-i palotájából Nov. 5-dikén lett vissza érkezésétől fogva: csoportonként szokta körül venni a' Nép, 's öröm kialtasival teszi nyilvánvalóvá erántra viseltető hajlandóságát, mellyen a' Felső is nagy meg indulását mutatja.

(*Castries* Úr' palotájára, azért rohant Nov. 13-dikán a' Nép, mivel az említett Úr, egy nagy barátját, 's következésképpen bálványát a' Népnek, *Lameth* Urat, viaskodásra ingerlette, 's annak karján, előbb igen veszedelmesnek láttzott sebet ejtett, melly tselekedet után az a' hír is támadott, hogy az ügy neveztetett Aristokraták számos bajnokokat hivtanak legyen *Párisba*, kik által a' Nép barátjait nyughatatlankodtatni, 's bajvívásra készítettetni izándekeoznak. — A' palotán való dühösködése alkalmatoságával, azt is meg akarta mutatni a' Nép, hogy őtet tsupán a' bosszúállás, és nem a' ragadványon kapó alaton indulat vitte legyen el követett erőszakoskodására. E' végre, midőn félbe hagyatta volna vele a' dülást *Fayette* Úr: ki fordított zsebekkel tért vissza, annak jeléül, hogy magával semmit el nem vitt.)

Az *Avignon* (*Avenio*) iaknak dolgok, újra fel fordult a' Nemzet Gyűlésében, és igen

igen sok tanakodásokra 's vetélkedésekre szolgáltató alkalmatosságot a' Nov. 18-dikán, 19-dikén, és 20-dikán tartatott Ülésekben. A' melly jelentést tett *Petyon de Villeneuve* Úr, *Avignon* Városának, *Frantzia Ország*hoz lejendő szerkezterését tárgyazó újab kívánsága. eránt, oda ment ki, hogy az *Avignoni* Grófság mind a' *Frantzia Országi tsináltt* (positivum) Törvény', mind pedig a' Népeknek természeti Törvények' ereje szerént, *Frantzia Ország*hoz tartozik; 's ezt kívánja a' két félnek polgári köz boldogsága is. — Az említett napoknak mindegyikén tüzeffen vitatták ezt a' dolgot: de még is legtüzeffebben 20-dikon, minthogy egészen ellenkeztek egymással a' Gyűlés' külömbkülömb szakaszainak értelmeik, 's állításaik. — Végre *Mirabó* Úr ment fel az oratori székbe, 's illy formán szólott: „Sok szépet 's jót mondtak már ekkoráig ezen tárgyról; de még semmit sem, a' mi vég-határozást eszközölhetett volna: pedig könnyű és szükséges is el igazítani a' dolgot. Az Ország' tsináltt Törvényének vizsgálásába nem képes bele fogni: mert ki nem hatolhat belőle az ember; a' természet törvényének feszegetése alkalmatosságával pedig el hagyja a' valóságos dolgok körül való foglalatoskodást az ész, 's vitetik az azoktól külön járó gondolatoknak tizkálására. Az ezen dolgot fontolgatott Tanátsnak Tagjai mind azt ítélték, *Chatelet* Uron kívül, hogy nem volna még most tanátsos, végzést hozni, a' Pápától

tól való függetlenségek eránt az *Avignoniaknak*: de azt sem mondta az említett Tanács, hogy jó volna az *Avignoniakat*, Pápa' Alattvalóinak vallani. Ezen egymással öizve nem férhető fel rételek között leg bátoroságosabb közép útat láttatik az ember választani, ha azt mondja, hogy az *Avignoniak* dolgának el végezését szükség valamelly határozatlan időre halasztani; 's kérni kell ő Felségét, hogy küldjön Seregeket *Avignonba*, melylyek védelmezzék a' mi ott gyakorlásba vett rendeléseinket, a' tsendefféget állítsák helyre, 's vigyázzanak a' rendre." — *Mirabó* Úrnak tanártsán mindnyájan meg nyugódtak, 's a' szerént lett a' határozás.

Spanyol Ország.

Egy *Madriti* Tudósításnak, melly költ Nov. 8 dikán, ez az értelme: *Frazer* Úr, ki a' *Nagybritanniai* Felségnek, *Lord Auckland*' el menetele után, *Fitzherbert* Úr' jöveteléig, vólt Ministere az ide való Udvarnál, tegnap vett e ről bútsút, 's már most vissza tér *Londonba*; honnan minden órán várják nálunk a' mi Ministerünk, 's a' *Londoni* Követ között lett egyezésnek, a' *Nagy Britanniai* Udvar részéről leendő meg erősítését, mellyet leg ottan a' hajós Seregnék fegyvereiből való ki verkezterése követhessen. A' mi *Londoni* Követünk, *Marki del Campo*, meg kapta már innen a' Királynak helybe hagyását, és azt által fogja adni leg ottan, mihelyest bizonyos lessz felőle, hogy a' *Nagybritanniai* Felség is el küldötte légyen

gyen a' magáét *Madridba*. — Az *Albai* Hertzegét (*Duca d'Alba*) rendelte a' Király, mind a' Ts. 's Kir. Felsőnek Tsászárrá lett Koronáztatását, mind pedig a' *Nápolyi* Felsőgek' két Hertzegasszonyaiknak ízerentsés meg párosodásokat tárgyazó örömet 's szives kívánságait, az említett Felsőgekhez megvivő Követéül.

Nov. elsőjén, kövörkezendő értelmű jelentést útasítottak *Oránból Madridba*: hogy tudniillik már addig 60-szori meg indulását számlálták a' földnek, 's még akkor sem állott helyre előbbeni tsendeslége. A' *Maszkari* *Begh* alatt való *Maurusok* kívánván élni az alkalmatossággal, el akarták foglalni a' Várat. E' végre ellene mentek 4000-ed magokkal: de Gróf *de la Union*, mintegy 1200-ig való Vitézeivel, igen meg viselte őket négy húzomban, 's ízerentséfen vissza verte. — A' *Marokói* Szultán ellenben egész tüzzel rajta van *Ceuta* Vára' ostromlásán, és meg is tsorbitotta egy helyen a' Vár fő bástyáját. Azt is írják, hogy a' Vár Kormányozóján, *Don Urbinon*, halálos sebet ejtett volna egy bombájok a' *Marokóiaknak*.

Velentze.

Azt végezte Nov. 21-dikei Ülésében a' Tanáts, hogy két rendkívül való Követei, úgymint *Giovanelli*, és Nemes *Piaro* Urak által nyilatkoztaffa ki, ö Ts. 's Kir. Felsőgeknek Tsászári Méltóságra lett emeltesén való örömet, 's közöllye az azt tárgyazó jó kíván-

sá-

ságait. — Ugyan az említett Gyűlésében hozott végzése ízerént, parantsolatot küldött a' Közönl. Társaság Admiráljához Nemes *Emohoz*, a' ki 8 első nagyságú hajókkal 's 2 fregátokkal járkált volt fel's alá, az *Európa* 's *Afrika* közt levő tengeren, hogy *Tunis* felé vegye útját, 's újra kezdjen hozzá a' békeességről való tanátskozásokhoz, mellyekkel magok kínálkoztak a' *Tunisi* Fejedelem 's Kormányfizek. — A' külső tartományokbéli pálinkának bé vitelét meg engedte a' *Velentzei* Tanáts; és az eddig szokásban volt pálinka - árendálásnak végét szakasztotta.

Török Birodalom.

Minekutánna tökéletes tudósítást vett volna a' Szultán, a' Szept. 8-dikai tengeri háborúról: szabad akaratjától függesztette fel a' Kapután Basának, akár továbbra is a' tengeren maradjon még hajós feregével, akár pedig vissza térjen azzal *Konstántzínápolyba*. Mivel a' Kapután Basa' seregében 's hajóiban mind az úrközet, mind az azt követett szélvész nagy károkat tett; tehát az utolsó fel tételt választotta; és Sept. 26-kán *Bujukderéhez* érkezett; 10 első nagyságú hajókból, 7 fregátokból, 9 apróbb hajókból állott volt még a' hajós ferege: de mind úgy meg voltak viselve a' hajók, hogy a' vitorla-fáinak nem lehet többé hasznokat venni. Nyóltz ezer ember, 4 első nagyságú, 's külömbkülümbféle apró hajók hűjával ment vissza a' Kapután Basa: még is nem
tsak

csak kedvetlenséget nem mutatott hozzá a' Nagy Ur; sőt tőle, a' *Gazi Győző* nevezeten kívül, gyémántokkal gazdagon ki rakott kardot, 's jószágot is nyert ajándékban. — Még úgy volt a' hite, hogy győzedelmi pompával fogott volna bé vireni *Konstantinápolyba*. — Az *Archipelaguson* volt *Török* hajós *Sereg* is vissza ment *Konstantinápolyba*. — A' Városnak külömbkülömb féle réteiben, 's a' *Izomszéd* falukban is tapasztaltattak a' *pestrisnek* jelenségei.

Tudományi Jelentés.

Nem régiben jöttek a' következő *Magyar Könyvek világ* eleibe:

A' *mastan folyó Török Háborúra* tzelőző *Gondolatok*, mellyeket *Gróf G. J. Magyar Lovas Generális* ö *Nagysága* irt 1789. *esztendőben*. — *Mostan* pedig a' *vitézkedni kívánó Magyar Iffjakkak* kedvéért, *egyszer* mind a' *Nemes Banderiomokból* a' *Márs'* mezejére ki szállani vágyódkért közre *botsáttatott*. — *Posonban*, és *Komáromban Véber Simon Péter* költségével 's *betűivel* 1790. *Árra* 40 kr. — *Annyival* méltóbb kedveséget érdemel ezen *szép Könyv* *Ns Nemzetünk*től, hogy *eddig* nem volt még *eredeti Magyar Munkánk* a' *Katonaságról*; mellyre pedig *olly természet*i vonatatása *vagy*on a' *Magyarnak*. — *Nagy érdemet* tenne *valóban* azon *tanúlt Hazafi* is, a' *ki szülött Nyelvün*kön *lejendő olvastathatását* *eszközlené* azon *betses Munkának*, melly *Angliai* *nyelven* *iratott*, *szolgálat*ban nálunk *volt* *Gen. Lloyd* által, 's *Németre fordítva* *következendő* *tzim* *alatt* *jött* *ki*, *8-ad* *formában* *Frankfurt-*

furtban 1783-dik esztendőben: *Abhandlung über die allgemeine Grundsätze der Kriegskunst.* — A' Világnak Közöséges Története. Irta Frantzia nyelven A. Millot Úr, a' Lugdunumi Acemiának Tagja. Első Kötet. A' Régi Nemzetek. — Találatik Pesten Stabel és Veigand Könyvárosoknál 1 for. 's 8 kron. — Ezen nagy betsü Munka' zsengejének Magyar Nyelvünkön lett meg jelenését, köszönhetjük T. Versegi Úrnak, ki a' fordítást, nem a' Frantzia eredeti munkájából tette Millot Úrnak; hanem Koppenhágai Prof. Christiani Úrnak Német fordításából; de ez, nem csak nem alább való amannál: sőt némelly hasznos bővítésekre nézve még fellyebb való. A' Magyar pedig ismét meg haladja a' Németet is: mert azt, új tudós jegyzéseivel gazdagította a' Fordító. — Bártsak a' Magyar Litteratura' virágzását, hazafiúi áldozataikkal gyarapítani kívánó Naggyai Nemzetünknek, szivekre vennék az érdemes Fordítónak nemes iparkodását; 's annak, a' nyomtatásra meg kívántató költség-tételre való elégtelen voltát hathatósan felsegéllenek!

* * * * *

Egy nagy lelkű Hazánkfia, Gr. S., Nemzetéhez viseltető buzgó hajlandóságának meg bizonyítására, következő homlok-irású árkust botsáttatott Pozsonban világ eleibe: A' Magyar Ország Gyűlési Végeztéseknek egyik Darabja, egyúttal ama' nevezetes két Brosúrák Babel és Ninive ellen tett biteles Tanúság. — Az említett Méltóság, 400 és egynéhány nyomtatványt méltóztatott hozzánk a' közlés végett küldeni.

A' jövő postával, újra el kezdjük az Ország-Gyűlése Historiája' folytatását.

A' hozzánk minél előbb botsátandó jelentéseknek tizmjéhez, méltóztatlanak hozzá adni az érd. Előfizető Urak: Pro Hadi Történetek.

Költ Bétsiben, Decembernek 10-dik napján 1790.